Spis treści

Przyroda Kaszub Północnych 9

Obszary chronione – rezerwaty, ostoje przyrody i geostanowiska 25

Odkrywanie Nordy 51

Historia i kultura 67

Informacje praktyczne 73

ZAPROSZENIE NA KASZUBY PÓŁNOCNE

Smagane surowymi północnymi wiatrami brzegi Bałtyku oraz najbardziej nasłoneczniona zatoka w Polsce – Zatoka Pucka. Latem najdłuższe dni i najpiękniejsze plaże na najdłuższym polskim półwyspie, a zimą najdłuższe noce, podczas których można obserwować zorzę polarną. Zmiany pór roku zwiastują tu dalecy ptasi przybysze, zatrzymujący się jesienią i wiosną w drodze między Arktyką a cieplejszymi krajami. Wciąż młody – z perspektywy geologicznej – krajobraz wybrzeża podlega nieustannym zmianom: morze pożera miejscami wysokie wzniesienia, uchylając karty minionych rozdziałów z dziejów Ziemi, gdzie indziej zaś fale wraz z wiatrem i roślinnością budują wały wydm, które tworzą najmłodsze skrawki lądu. Zachowały się tu gatunki roślin pochodzące z czasów, gdy okoliczne tereny porastała tundra. Choć to nie pojezierze, znajdują się tu najczystsze z polskich jezior. Ten wyjątkowy obszar ukształtował tożsamość Kaszubów, którzy od kilkunastu wieków zamieszkują rejon Pomorza, zwany dzisiaj Kaszubami Północnymi, a przez nich samych po prostu Nordą.

Zapraszamy Państwa do odkrywania niezwykłych krajobrazów, zjawisk przyrodniczych oraz roślin i zwierząt, których próżno szukać w innych regionach Polski. Przyjazd na Nordę latem nie wystarczy, by poznać jej bogactwo. Wiele osobliwości przyrodniczych można obserwować wyłącznie zimą, jesienią lub wiosną, gdy przyroda najszybciej się zmienia.

Chcąc ułatwić to odkrywanie, skonstruowaliśmy nawigator turystyczny, wskazujący miejsca, w których można obserwować sezonowe zjawiska przyrodnicze. W części opisowej przewodnika przybliżamy tajemnice natury ożywionej i nieożywionej, które stanowią o wyjątkowości tej krainy. Opisujemy ostoje przyrody i obszary chronione, często o szczególnych walorach w skali Polski, a także prowadzące przez nie ścieżki edukacyjne. Proponujemy również trasy turystyczne dla pieszych, rowerzystów i zmotoryzowanych.

O tej części Pomorza nie da się w pełni opowiedzieć bez uwzględnienia jej autochtonicznej ludności, czyli Kaszubów. O ich kulturze i zwyczajach oraz regionalnym folklorze prezentowanym podczas cyklicznych wydarzeń w wielkim skrócie opowiada ostatnia część przewodnika.

Życzymy udanych spotkań z przyrodą i wielu zachwytów!